DIN LITERATURA POPORALĂ.

ȘTEFĂNIȚĂ VODĂ
ȘI
RADU CALOMFIRESCU.

BALADE

DE

V. ALECSANDRI.

EDITURA
Librăriei CIURCU, Brașov.
1895.

www.dacoromanica.ro

I 150495

Vêrful cu dor. Legendă, de *C. Sylva* 6 cr.
Codréna Sănziéna. Pov. de *M. Pompiliu* 6 „
Gruia luĭ Novac. Legendă poporală . 6 „
Capra cu treĭ ezĭ. Pov. de *I. Créngă* 6 „
Sócra cu treĭ nurorĭ. „ „ „ 6 „
Corbea Haĭducul. Baladă . . . . . 5 „
Ghiță Cătănuță. „ . . . . 6 „
Iléna Cosinzéna. Poveste de *M. P.* . 15 „
La têrg. Din pățăniile unuĭ cioban, poveștire de *I. C. Pantu* . . . 8 „
Ștefăniță Vodă și Radu Calomfirescu. Balade de *V. Alecsandri* . . . 6 „

Carte de rugăciunĭ, legată . . . . 12 „
Carte de cântărĭ bisericescĭ, legată 12 „
Epistólia Domnuluĭ Iisus Christos, leg. 10 „
Visul Maicĭĭ Domnuluĭ, legat . . . 10 „
Minunile Maicĭĭ Domnuluĭ, legat . . 20 „
Cinstitul Paraclis al Maicĭĭ Domnuluĭ 10 „
Paraclisul Sf. mucenic Haralambie 12 „
Versurĭ de stea, Colinde și Cântecele Iroḍilor . . . . . 16 „
Biblia în versurĭ cu 108 icóne . . 12 „
Minunile Sf. Sisoe cu aripa sataniĭ . 10 „
Carte de desfăcut Farmecile . . . 10 „
Trepetnicul saŭ Carte de semne . . 6 „
Cazania Țiganilor, ... 6 „
Oraṭiunĭ ținute la nuntele țĕrănescĭ) 10 „
Evangelia Țiganilor . . . . .)
Carțĭ de joc cu întrebărĭ și rĕspunsurĭ 12 „
Culegere de cântece poporale nație. 25 „
Una sută una Fabule de G. Sion . 30 „
Poesiĭ și cântece poporale din Bănat 25 „
Biblioteca copiilor. Ün numĕr . . 2 „
Colecțiunea întrégă 30 N-re . . 45 „
Legată . . . . . 60 „

www.dacoromanica.ro

DIN LITERATURA POPORALĂ.

ŞTEFĂNIŢĂ VODĂ
ŞI
RADU CALOMFIRESCU.

BALADE

DE

V. ALECSANDRI.

EDITURA
Librăriei CIURCU, Braşov
1895.

www.dacoromanica.ro

Tipografia A. Mureşianu Braşov, 1895.

www.dacoromanica.ro

ŞTEFĂNIŢĂ VODĂ.

— Baladă. —

I.

Frunză verde merĭ creţescĭ
În oraş în Bucurescĭ,
L'ale case marĭ domnescĭ
De sĕ vĕd în Stoenescĭ
Mândră masă e întinsă
Şi de marĭ boerĭ cuprinsă.
Tot boerĭ de-a oştilor
Puterea domniilor
Şi gróza duşmanilor.
Ear în capĕt cine şede?
Ştefăniţă domn sĕ vede,
Dar nicĭ bea nicĭ veselesce
Ci cu ochiĭ lung privesce
La copila Dihuluĭ,

www.dacoromanica.ro

Sorióra Mihuluĭ,
Mihuluĭ voiniculuĭ
Din valea Cobiuluĭ.
Că e mândră ca o flóre,
Și de ochĭ fermecătóre
Și de suflet iubitóre,
Unde-o vede Domnul móre!
„Copilița, drăguliță
Cu sîn alb de porumbiță
Umple cupa mea de vin
Ție, dragă, s'o închin
Și-apoĭ cântă-mĭ viers de dor
Cu glas dulce, răpitor.
Cântă-ți, dragă, cântecul
Că mi-e drag ca sufletul!“
Copilița sĕ înclină
Ca o flóre de grădină
Și-ĭ întinde-o cupă plină;
Apoĭ zice 'ncetișor
Un viers dulce plin de dor:
„Frunză verde ștejerel,
Am un frate voĭnicel

www.dacoromanica.ro

Și mĕ tem amar de el!
Frunză verde măr Domnesc,
Am un Domn care-l iubesc
Și de dênsul mĕ 'ngrijesc.
Vaĭ de mine! cum să fac
Pe amêndoĭ să mi-ĭ împac,
Să-mĭ fie traiul pe plac!"
Copilița nu sfêrșia
Și Domnul astfel grăia:
„Copiliță, mândruliță
Cu sîn alb de porumbiță,
Nu maĭ plânge, că 'n curênd
Împlini-voĭ al tĕŭ gând.
Voĭ boerĭ ce ospĕtațĭ
Stațĭ și nu maĭ închinațĭ,
Cuvêntul să-mĭ ascultațĭ.
Mânĭ în zorĭ să vĕ aflațĭ
Toțĭ călărĭ și înarmațĭ
Cu săgeți, cu buzdugane,
Și la brîe cu arcane,
Ca să mergem despre sóre
Să facem o vênătóre

www.dacoromanica.ro

După urșĭ și căprióre,
După pașĕrĭ gălbióre
Ce sûnt bune de mâncare
Și plăcute la cântare!“

II.

Când de zi sĕ lumina
Boerĭĭ sĕ aduna
Și pe caĭ încăleca
Și cu domnul toțĭ pleca,
Înspre munțĭ, la vênătóre
După urșĭ și căprióre
După pașĕrĭ gălbióre.
Și mergea frate, mergea
Pânâ 'n munțĭ că ajungea;
Ear când sórele-apunea,
Eată că sĕ întêlnia
C-un cioban cu flueraș
Și cu port de Oltenaș.
Domnu 'n cale-ĭ sĕ opria
Și din gură-așa grăia:

www.dacoromanica.ro

„Ciobănaș cu flueraș
Puișor de Oltenaș
Cunoscĭ calea codruluĭ
De prin munțiĭ Crișuluĭ?
Cunoscĭ fagul Mihuluĭ
Din codrul Cobiuluĭ?
— Cunosc calea codruluĭ
Până 'n fundul funduluĭ,
Sciŭ și fagul Mihuluĭ
Din codrul Cobiuluĭ.
— De sciĭ locurile bine,
Nu me-ĭ duce tu pe mine?
— Ba te-oĭ duce eŭ pe tine
De-ĭ lăsa tu oștile
Să-mĭ păzească oile,
Că de-oĭ pierde-o mielușea
Oĭ slujì un an pe ea,
Și de-oĭŭ pierde-un mielușel
Oĭ slujì doĭ anĭ pe el.“
Domnul oștile lăsa
Cu ciobanul sĕ lua,
Sîngur, sîngur, sîngurel

www.dacoromanica.ro

Pe o zare de muncel.
Ear' ciobanul sĕ 'ndrepta
Cătră munții și mi-l purta
Pe cărărĭ și pe poticĭ
Ce 's călcate de voĭnicĭ,
Pin hățiș, prin cărpiniș
Unde nu-ĭ loc de cărniș.
El mergea, frate, mergea
Pân' ce 'n codru ajungea
Drept la fagul Mihuluĭ,
Locașul voĭniculuĭ.
Când de fag s'apropia
Ciobănașul sĕ opria
Și din gură-așa grăia:
Eată fagul Mihuluĭ
Mihuluĭ voiniculuĭ!
Ear pe Mihu dacă-l vreĭ,
Cată drept în ochiĭ meĭ!

III.

Domnul drept la el căta
Ochiĭ luĭ sĕ încrunta.

www.dacoromanica.ro

Ear cĭobanul sĕ schimba,
Gluga luĭ îşĭ arunca
Şi de-o dată sĕ-arĕta
Cu zelar, cu buzdugan,
Cu haĭne de căpitan.
Apoĭ drept la Domn căta
Şi 'n glas mare cuvênta:
„Aleĭ! Dómne din Domnie!
Erĭ aĭ fost dat la beţie;
Astăzĭ venişĭ la trezie,
Dar n'aĭ prins la cumintie.
Ce pĕcate te-aŭ împins.
Paloşul de ţi-aĭ încins?
Fostu-ţi-aŭ silă de tine
De te-aĭ luat după mine.
Orĭ că nu te-aĭ săturat
Pe-a mea soră c'aĭ furat.
Ş'aĭ făcut cu ea pĕcat
Făr'-a te fi cununat?
Dar' gândit-aĭ că pĕcatul
Îşĭ urméză vinovatul
Şi că 'n lume orĭ ce faptă

www.dacoromanica.ro

Are plată și rĕsplată?“
Și cum sta și cum zicea
O frunză de fag smuncia
Și 'ntre buze o punea
Și suna hoțiș din ea.
Frunza 'n patru că plesnia,
Codrul negru clocotia,
De-un lung chiot chiotia,
De-un greŭ tropot tropotia
Și 'nprejurule de-odată
Sĕ ivia o mândră ceată,
O cétă de voiniceĭ,
Lotriĭ puișorĭ de smeĭ,
Cu căciule stogoșate,
Cu ghiebe roșiĭ pe spate,
Și musteți de varvaric
Cum stă bine la voinic.
Lângă el cât îĭ zărĭa
Mihul astfel le grăia:
„Frațiĭ meĭ, neferiĭ meĭ,
Lotriĭ puișorĭ de smeĭ!
Îl vedeți voĭ pe ist om?

www.dacoromanica.ro

El e mare, căcĭ e Domn,
Dar cât e de Domn și mare
Minte cóptă încă n'are.
Haĭ, copiĭ de mi'l luațĭ
Prin săbiĭ să-l fluturațĭ
Dar nimic să nu-ĭ stricațĭ
Cale bună să-ĭ lăsațĭ
Că de-ĭ Domnul priceput
E destul câte-aŭ vĕḑut
Ca să afle, ca să scie;
Cu Mihul nu-ĭ de glumie!"
Domnul pe gânduriĭ cădea
Ș'apoĭ astfel rĕspundea:
Mihule, bujorule,
Frate, frățiorule!
Eŭ la mână ți-am picat
Tu de mórte m'aĭ scăpat,
Când la mână mi-ĭ pica
Eŭ de mórte te-oĭ scăpa.
Vină mânĭ tu la Domnie
Ca să veḑĭ o cununie,
Cununia Domnuluĭ

www.dacoromanica.ro

Cu sora voiniculuĭ,
S'o fac mie soţióră,
S'o fac ţie Domnişóră!“
Astfel Domnul cuvênta,
Şi din codru sĕ 'nturna
Eară codrul rĕsuna:
„Să trăĭescĭ, Măria ta!“

FINE.

www.dacoromanica.ro

RADU CALOMFIRESCU.

Baladă.

În oraș la Bucurescĭ,
În curțĭ nalte și Domnescĭ
Mândră masă e întinsă
Și de marĭ boerĭ cuprinsă.
Dar în mijloc cine șede?*)
Mircea Vodă 'n mijloc șede,
Și la drépta luĭ sĕ vede
Doĭ Căplescĭ și treĭ Buzescĭ
Zmeiĭ țĕrĭĭ Românescĭ,
Purtătorĭĭ oștilor

---

*) *Dar în mijloc cine șede?*

O zicătóre ce trebue să esiste de pe timpul năvălirilor de limbĭ streine sună așa: *să fi tot-dé-una la mijloc de masă și la colț de țĕră.*

www.dacoromanica.ro

Și fruntea boerilor.
Eĭ toți bea sĕ veselĭa
Și pe Domn îl fericea,
Dar când fù despre beție,
Despre dalba veselie,
Eată, nene, că sosia
Și la Domn îngenunchĭa
Radu din Calomfirescĭ,
Zmeul țĕrĭĭ Românescĭ,
Cu sluga luĭ, cu Nedea
Ce de mic îĭ tot dedea
Ajutor bun de putere
Și cuvênt de mângăere.
„Dumnule Măria ta!
Fie cum oĭŭ cuvênta:
Îți aduc ție 'nchinare
Ca unuĭ frate maĭ mare,
Și-țĭ doresc mereŭ să fiĭ
Cu isbêndĭ și veseliĭ.
Dar sciĭ, Dómne, orĭ nu sciĭ
Că Tătariĭ m'a lovit
Și Tătariĭ mĭ-a robit:

www.dacoromanica.ro

Copilașiĭ
Drăgălașiĭ,
Măĭculița
Drăguliția.
Rĕŭ mĕ dóre inimióra
De copiĭ, de soțióra
Dar mĕ dóre și maĭ tare
De măicuța ce mĕ are
Că-ĭ creștină și bĕtrână
Ș'o s'ajungă-a fi cadînă
De rîsul căpcânilor
Pîn casa păgânilor. *)
Rogu-te, Măria ta.
De voescĭ a m'ajuta,
Dă-mĭ ajutor pe Buzescĭ
Și pe ceĭ tustreĭ Căplescĭ

*) *De rîsul căpcânilor*
Pin casa păgânilor.

Românĭĭ espușĭ în vechime la necontenite năvăliriĭ, de limbĭ streine ce lăsa foc și sânge în urmă lor, deteră barbarilor numirea de căpcânĭ, adecă, dihanĭĭ cu trup de om și cu cap de câne.

„În istoria luĭ Alecsandru Macedon sĕ

www.dacoromanica.ro

Purtătorii oștilor
Și fruntea boerilor!“
Mihnea Vodă 'l asculta
Și din gură cuvênta:
„Aleĭ! Radule mișel!
Maĭ aștéptă tu nițel,
Pânâ ce vom ospĕta
Pânâ ce ne vom culca,
Pânâ ce ne vom scula
Să vĕd ce vis om visa,
Ș'apoĭ ajutor ți-om da!“
Radu buzele 'și mușca
Și la față sĕ schimba.

---

zice: De acolo merse Alecsandru cinci-sprezece zile și ajunse la o țéră cu ómeni cu șépte picióre și cu șépte mâni și deteră fórte tare prin óstea luĭ Macedon; și de aceea periră mulți și mulți prinseră viĭ, să-ĭ scótă la lume pentru minune. Și trecù țéra lor în zece zile și maĭ merse înainte și ajunse la o țéră cu ómeni câtcăuni (căpcăuni), dinainte cu obraz de om, ear dindărăpt cap de câine ce latră câinesce.“

www.dacoromanica.ro

„Să trăiescĭ, Măriа ta!
Ear dacă te-oĭŭ aștepta
Până ce iĭ ospĕta,
Și până ce te-ĭ culca
Și până ce te-ĭ scula
Să veḑĭ ce vis iĭ visa,
Tătariĭ s'or depărta,
Păgubașĭ eĭ m'or lăsa!“

II.

Radul iute 'ncăleca,
După dușmanĭ sĕ lua
Cu sluga luĭ, cu Nedea
Ce de mic iĭ tot dedea
Ajutor bun de putere
Și cuvênt de mângăere.
Gonia el, mereŭ gonia.
Gonia, nu maĭ ostenia,
Nebĕut și nemâncat,
De dor mare frămêntat.
Când a fost a treĭa zi,

www.dacoromanica.ro

Pe Tătarĭ el îĭ zărì,
Atuncĭ Nedea că grăì:
„Heĭ! stăpâne Radule,
Ascultă-mĭ poveţile,
C'acum e pe vitejie
Pe vinceală saŭ robie.
Tae tu marginele,
Eŭ să taĭŭ mijlócele,
Care-a scăpa de la mine
Să nu scape de la tine!“
În tătarĭ eĭ sĕ isbia,
Vîrtej de mórte făcea
Şi tăia, nene, tăia
Pe Tătarĭ îĭ risipia,
Şi pe ceĭ robiţĭ scotea
Şi pe-a casă-ĭ trimitea.
Dar pe maică-sa bĕtrână
N'o găsĭa 'n céta păgână.
Radu 'n scărĭ sĕ rădica
Ca vulturul sĕ uita
Peste câmpiĭ Lapuşniĭ,
Peste câmpĭ mereŭ pustiĭ,

www.dacoromanica.ro

Și cum sta și cum ochĭa
Eată, nene, că zăria
Un cort mare și rotat,
Cât un cort de împĕrat;
Și 'n cort zăria pe-un Mirzac
Un Mirzac de la Bugeac,
Care 'n brațele-ĭ stringea
O creștină ce plângea.
Fulger Radu sĕ făcea,
Ca un fulger sĕ ducea,
Și la cort sĕ repedia,
Pe Mirzac 'l retezia,
Și în lance că-l lua,
Mort în câmp îl arunca.
Apoĭ vesel purcedea
Cu măsa și cu Nedea,
Ce de mic ĭĭ tot dedea
Ajutor bun de putere
Și cuvênt de mângăere!

www.dacoromanica.ro

III.

Eată la mijloc de cale,
La fântâna dintr'o vale,
Eată bună 'mpreunare
Cu cincĭ voiniceĭ călare,
Cu Buzescĭ şi cu Căplescĭ
Zmeiĭ ţĕriĭ Românescĭ!
„Noroc bun, şi cale bună!
Ce vênt dulce vĕ adună
Şi cu mine vĕ 'mpreună?
— Noĭ în cale ţi-am eşit
C'avem dor de hărăţit.
Şi la harţă vitejéscă
Şi la giócă rĕsboiască.“
Eĭ la harţă sĕ lua,
Pe jurământ s'apuca
Stăpâniĭ să hărăţéscă
Şi slugile să-ĭ privéscă!
Începea dar de călare
Harţa cea din fuga mare
Paloşile zinghinind,
Sulițele învêrtind,

www.dacoromanica.ro

Buzduganele ciocnind
Și din gură chiuind.
Când de-odată ceĭ Buzescĭ
Și cu ceĭ tustreĭ Căplescĭ
Peste Radul năvălia,
Cu cincĭ lăncĭ îl străpungea;
Apoĭ capul îĭ tăea,
Pe-o tipsie îl punea
Și la Domnul îl ducea
Și cu toțĭ așa-grăia:
„Aleĭ! Dómne, Dómne Mirce!
Aleĭ! Dómne mult voĭnice!“ *)

---

*) *Aleĭ! Dómne, Dómne Mirce!*
Aleĭ! Mirce mult voĭnice!

Mircea cel bĕtrân a ținut multe rĕsbóie cu Turciĭ și a fost pururea învingĕtor. El a domnit 29 anĭ, a zidit mănăstirile Cotména și Cozia și a fost îngropat la acésta de pe urmă.

În tractaturile sale de alianță cu regele Poloniei Vladislav, Mircea sĕ întitula astfel: „Mircea din mila luĭ Dumnezeŭ Voevodul Valahieĭ, Ducsul Făgărașuluĭ și al Omlașuluĭ, Comitul Severinuluĭ, Despotul Dobrodiciuluĭ și Domnul Drăștioruluĭ“ etc.

www.dacoromanica.ro

Radul de-ar fi maĭ trăit
Scaunul ți-ar fi răpit
Eată capu-ĭ, dă-l la corbĭ,
Și copiiĭ luĭ fă-ĭ robĭ!“
Bine vorba nu sfârșia,
Eată, nene, că venia,
Sluga veche, moș Nedea
Cu măĭcuța Raduluĭ
La scaunul Domnuluĭ,
Ș'amêndoĭ îngenunchĭa,
Și, plângênd, maica zicea:
„Aleĭ! Dómne, Dómne Mirce
Aleĭ! Dómne mult voĭnice!
Fă-mĭ dreptate, fă-ți dreptate
Radu că ți-a fost bun frate,
Că eŭ Dómne din pĕcate,
M'am iubit cu taica tĕŭ
De-am făcut pe Radu meŭ!“
Domnul Mircea greŭ ofta
Pe bĕtrâna o scula
Mâna dréptă-ĭ săruta
Și pe loc dreptate-ĭ da.

www.dacoromanica.ro

El boeriĭ aduna
Și de mórte-ĭ judeca
Ghîdele îĭ apuca
Sus, la scară-ĭ aducea
Un covor le așternia
În genunchĭ îĭ tot punea,
Și mâneca-și sufleca
Și pala și-o ridica
Și capetele sbura,
Sbura pe scărĭ de-a dura
Când Buzescĭ peste Căplescĭ
Când Căplescĭ peste Buzescĭ.

FINE.

www.dacoromanica.ro

Arghir şi **Elena** . . . . . 15 cr.
Istoria luĭ Piticot de un cot . . . 10 „
Istoria celor treĭ fraţĭ gheboşĭ . . 10 „
Treĭ Mueriĭ. Anecdotă poporală . . 10 „
Leonat beţivul şi **Dorofata** . . . . 10 „
Copilul de suflet şi o căsătorie la ţéră 10 „
Andreĭ cel rĕsfăţat, istorióră . . . 15 „
Logodiţiĭ fără voie, novelă . . . . 15 „
100 Doine şi Strigăturĭ de *Şt. Muntean* 12 „
Carte de Visurĭ cu tălmăcirea Zodiilor 16 „
Carte de felicitărĭ . . . . . 15 „
Satul cu Comorile . . . . . 20 „
Învĕţătorul din Merescĭ . . . . . 25 „
Anul cel mănos saŭ Bucuria Lumiĭ . 10 „
Istoria luĭ Piram şi **Tisbe** . . . . 12 „
Micul Scamator . . . . . 10 „
Glume de Bucur Posnaşiŭ . . . . 15 „
Înţeleptul Arkir şi Anadam de *A. Pann* 10 „
Năsdrăvăniile luĭ Nastratin Hogea „ 15 „
Povestea luĭ Moş Albu de *A. Pann*. . 30 „
Istoria Genovevei cu 6 chipurĭ . . 30 „
Alexandria. . . . . 30 „
Cele maĭ frumóse Poveştĭ . . . . 30 „
100 Istorióre morale . . . . . 30 „
Viaţa şi **Fabulele luĭ Esop** . . . . 30 „
Robinson Crusoe cu 6 chipurĭ . . . 35 „
Til Buhoglindă cu 30 chipurĭ . . . 25 „
Róta Noroculuĭ . . . . . 40 „
1000 Doine şi Strigăturĭ . . . . 40 „
Viaţa Sf. Vasile cel noŭ şi înfricoşatele Vămĭ ale Vĕzduh. cu icónă leg. 1.20 „
Păscălie aşezată pe 7 planete, care slujesce 140 de anĭ . . . . . 55 „
Povestirĭ alese de *N. P. Petrescu* . 70 „
Poveştĭ Ardelenescĭ de *I. Pop-Reteganul* 5 *Părţi*. . . . . fl. 1.25 „
(Să vinde şi fie-care parte à 25 cr.)

www.dacoromanica.ro

Doine şi **Strigături** din Ardeal de *Dr. I. Urban Jarnik* şi *A. Bârseanu* 60 cr.
Balade poporale, culese din gura poporuluĭ bănăţén de *G. Cătană*. . 30 „
Cartea Poporuluĭ de I. Pop-Reteganul 75 „
Călătoria luĭ Stanley prin Africa . . 50 „
Schiţe şi **Nuvele** de *I. C. Pantu* . . 30 „
Din Traista luĭ Moş Stoica, 101 minciuni poporale de *Sandu pungă gólă* 20 „
Biblioteca Poporuluĭ, aŭ apărut 25 N-re à 10 „

Biblioteca Istorică-Poporală-Română.

Aron Vodă cel cumplit, cu 4 ilustr. 20 cr.
Constantin Brâncoveanu, cu 4 ilustr. 40 „
Corbea cu 7 ilustraţiuni . . . . 35 „
Drăguşin Haĭducul, cu 5 ilustraţiuni 20 „
Fata de la Cozia, cu 3 ilustraţiuni . 30 „
Iancu Jianu, Zapciŭ de plasă cu 4 ilustr. 40 „
Iancu Jianu, Căpitan de haiducĭ cu 6 ilus. 40 „
Maria Putoianca, cu 4 ilustraţiuni . 50 „
Miul Haiducul, cu 4 ilustraţiuni . . 40 „
Radu Anghel, cu 4 ilustraţiuni . . 40 „
Ştefan cel Mare, cu 3 ilustraţiuni . 30 „
Tunsul Haĭducul, cu 4 ilustraţiuni . 35 „

30 cr. **Calităţi superióre!** **30 cr.**

25 **cóle hârtie** pentru epistole, **25** **plicuri** cu tăietură modernă,
1 duz. condeie aluminium I-a, **2** tocuri, **2** ceruse, **1** gumi de şters, **1** hârtie sugătóre şi **1** transparent,
tóte la olaltă 30 cruceri.
La comande e de ajuns a se arăta *30 cr.* 1 serie hârtie cu

P. S. La comande sub bandă să se trimită valórea cărţilor cu **mandat postal**, adăogându-se şi 5—15 cr., pentru francatură.

www.dacoromanica.ro